
METRIC

Iste liber c[on]d[am] d[omi]n[i]
decani de Lukirke
et q[ui]a ia[m] dudu[m] obiit
& an[te] obitu[m] eius h[u]i[us] lib[er] ap[ud]
nos fuit eet [et] o[mn]es lib[ro]s suos
vendidit p[ost] mo[r]te[m] . n[ec]
nesci[mus] a[u]t n[un]c an hic
lib[er] sit vadiu[m] p[ro] alio
q[uo]d sit m[ihi] que co[n]cessim[us]
ei uel an simplic[ite]r n[ost]r[i]
sibi comodat[us] sit . io
sic mansit nob[is] p[er] m[u]lta
t[em]p[or]a n[on] postula[tu]s s[ed] a
t[em]p[o]re d[omi]ni Joh[ann]is Wigg
videt[ur] e[ss]e q[uo]d sit m[onachorum]
Karthusien[sium] i[n] domo
b[ea]te Marie in
Buchsham iuxta
Meninge dioc[esis]
Aug[ustensis]

Cum sacrosancta mater ecclesia sancto dictante spiritu nos in
certis causis votum. sacre scripture certas precipue
certis temporibus in missarum officiis deputasse noscitur.
specialiter quod vel tempori magis congruant. vel potissimum mores
informent. et fidem corroborent. ut opere pretium est. o cultas
quasdam rei latebras indagare. et pandere minoribus quantum
mee sufficientie dignabitur aperire. Hoc diu opus formidatum. in-
stante fratrum postulatu. et tandem iniunctum ab eo cui non
possum contradicere. prudenti aggredimur non sermone ex-
actum vel subtilem. pruritibus scolasticorum auribus commit-
tentes. sed quasi rudes omelias rudibus proponendas.
sermonis exordium ab adventu domini. tamquam ab illucescentis
aurore diluculo sortientes. Attendendum ergo. quod tempus adventus
domini. quod in ecclesia celebratur in quatuor dominicas est distinctum.
propter Christi quadruplicem adventum. Est enim adventus Christi humilis in carne
terribilis in maiestate. mentium illuminans per gratiam. vel pulsan-
tis ad ostium cordis. prodicens domum patrisfamilias in
similitudine furis. Agitur quasi principaliter hic hodie de primo
adventu. de adventu Christi in carne. sicut propheta exprimit desideri-
um. quod ipsa maxime expressiue habet. Utinam dirumperes celos
et descenderes. Quasi dicat. Si descendes. triplex ex
adventu tuo proveniret utilitas. Unde sequitur a facie
tua montes defluerent. sicut ex ustione ignis tabescent. et aque arde-
rent. Hoc non in adventu filii dei in carne factum est. quia superba
mundi altitudo humiliter defluxit. et quod solidum erat. et potentes
obstinatorum induratum. ardore caritatis succensum liquefactum
est. et quod frigidum per maliciam. calore spiritus sancti exarsit in anima.
Significat dominica ista de primo adventu in evangelio. ubi Christi
incarnatio describitur. in epistola nos apostolus excitat ad hoc.

64

derne. de quo in cantico moysi. Suget mel de petra oleumque de saxo
durissimo. Petra dura firme saxum est adversitas mundane persecu
torum frangens duritie percussione duricia. De quo Job loquitur ad dominum
Conversus es mihi in crudelem et in duricia manus tue adversaris
mihi. Duricia manus domini est percussio divine vindicte. De qua debe
mus mel sugere ut dulcem in dominum percussione debemus tole
rare de saxo durissimo ut dulcedinem divine correctionis et divine
misericordie signum cognoscamus in flagellis. Tertio thus orationis significat arbor
autem thuris est in libano. Libanus interpretatur candidatio quia divine
iudicia precedit oratio. Quarto quiescunt mirra cingitur
quia carnis mortificatio carnis corruptionem restringit et sic carnem
non maculat ut nunc in peccatum restringat. Resyna est
gutta medicinalis manans de arbore et significat lacrimas
de quibus in canticis. Surge aquilo et veni auster et perfla ortum
meum et fluent aromata illius qui dicit. Recedat aquilo qui tua congelas
et veni sancte spiritus amenitas qui congelata dissolvis. Perfla
ortum id est mentem meam purgata eiciendo peccatorum sordes et flu
ent aromata illius id est lacrime que bene aromatibus comparantur quia dominus fra
grat ut aroma et sanant homines peccati sic aroma sanant
[illegible]. Amigdalus caritatem significat. Amigdalus enim florum [illegible]
me certat cum hieme incipit et producit fructum. Sic caritas
precedit adhuc frigescente iniquitate. Item sicut presentavit ut
tet gelu id est peccatum habilitas sic adversitatum et producit ...
fructum et sic amigdala valet famis et sitis sic caritas
iustis et peccatoribus. Quinto panis est doctrina quarti libri qui institit ad
ministeria x. Unde quarto libro numerorum quis aptus sit administratio dei.
Dicens autem aptus sit administratio dei determinat moyses rex
... dicens. Omnis qui venit ad numerum offeret dimidium sicli
dimidius siclus continet x obulos decem mandata signans
quorum observancia quando non oportuit administratio dei numerum
ad dignius non est. Administratio autem non venit quia non venit ad nomen
Ad nomen non venit quia non est circumcisus quia circumcisionis nomen
imponitur. Sicut qui non fuit circumcisus ab omnibus viciis non habet
nomen scriptum in celo. Sexto panis est in doctrina deuteronomii. Non di-

Testes invoco celum et terram quod proposui vobis hodie vitam et mor
tem benedictionem et maledictionem. Isti sunt quinque panes ordinarii qui
ne sit dura adquisitu. Duobus piscibus tempus. Duo non sunt
piscium genera. Est enim piscis fluvialis et est piscis marinus.
Piscis fluvialis est bene conversans in alveo religionis qui semper induit
de lorica pacie sic piscis tectus est tunica squamea et ala
tus ut tutum permaneat quibus volat ad altitudinem superiorum et sic
piscis semper natat adversus aquam descendentis ita religiosus non contentus
delicias quas dimisit mundi sed anhelat ad illas quas debuit in patria. Piscis
marinus est bene conversans in seculo. Sicut non piscis marinus licet
vivat in aquis fetidis non fetet, demum sal semper contingit sic bone
conversacionis homo licet seculi amaritudinem contrahit sumat dulcedinem
licet peccatores fetidos non fetet. Sed intuetur odore vadorum ad
inferiora non fluctibus non comprimit sed semper contingit in tribulationibus
deum laudans. Rogemus ergo dominum ut det nobis etc.

Explicit excerpta de omnibus diversitatibus de epistola et evangelio
compilata a magistro Johanne de Albatis villa.

Vanite post me etc. Sermo de sancto Andrea apostolo
Gregorius. Prophet verba dei omnes ad eternitatem vocat quod duobus
modis venitur scilicet mala deserendo et bona faciendo.
Secundum hoc verba proposita in duo dividuntur. Primo nota mali recessionem
secundo adhuc hortatur post in recto. Venite post me quantum ad aquam
revocationem. Sunt autem quidam veniendi scilicet ... tibi
voluptate mundi vanitate. Abyssus tibi nos retrahere oportet.
Si ad regnum superius dominum cupimus sequi. Unde primos scilicet non pla
cere deo sunt inimici dei ... Actus xii. altissimus odio habet
peccatores. De secundo Ro. viii. Qui in carne sunt deo placere non possunt
De tertio Job xiii. Qui vult esse amicus huius seculi inimicus dei constituitur
Oportet ergo ut si post dominum venire cupimus abyssus tibi veri
naturalis retrahamus. Secundum enim non quod omnes isti odio displicentia
inimicitia sunt ... vocatur ... Sed si deum nunc
faciendum sciendum quod aptius ... voluptate pre
sentia mundi vanitate per displicentia retrahere nos oportet
quo ergo volentes ad dominum ... retrahere ... fiat

[illegible]

ū ħ ꝑ tūc ⁊ ū eq̃ ū ē aliq̃ cā ū ul⁹ ⁊ tūc sūa leōis
c ōnt q̓ uīt ista c̄tīt sit eq̃ ꝑfcā sic ista tonat ⁊ at
q̓ ū q̄m ista orō ī q̃ est supp̄ m⁹ d̄clatū ē m⁹ ꝑfcā
ꝫ ī ī c̄ · q̄ dat intelli supp̄ m⁹ d̄clat · g⁰ ⁊c̄ · mā pꝫ q̓ ꝑfcō
tinētur ꝑtibꝫ mag̃ d̄clatis ē mag̃ ē ꝑfcā · ꝫ ista co
ciatō d̄ ē co ꝑ q̓ d̄clat · mīor pꝫ ex p̄dcīs · Opp̄ aēt q̄
nīl⁹ artifex ag̃ ult̄ sūā sp̄ez · ꝫ si ista tonat dicat̄ eē
mag̃ ꝑfcā q̓ ista leg̃ · opꝫt eē q̓ g⁰ c̄ aget ult̄ sūā
sp̄ez · q̓ ista d̄ciatō nō excepte mod̄ sig̃ · ꝫ excepte tertio
all ū ē d̄ ꝯsidatōe gr̄a · q̓ gr̄c ū ē artifex real̄ · g⁰ ⁊c̄ ·
do ū ꝯōm dicit̄ aliq̃ q̓ ī orō ē mag̃ ꝑfcā q̄ ista leg̃ ·
c⁹ cō ē · q̄m ista o⁰ ē mag̃ ꝑfcā q̄ depēdꝫ ex d̄cti⁹ mag̃
d̄clatis · nā ꝑfcō cāt̄ ex d̄cl̄atōe supp̄ ⁊ app̄ q̓ ad intelig̃
requisitos ad talē sp̄ez ꝯīs · ꝫ h̄ tonat d̄pendꝫ ex ꝯdcibus
mag̃ d̄clatis · c⁹ cō ē · q̓ tū sig̃ sumit̄ actus intellādi ⁊
ū bū tonat h̄ eē ī re s̄ tm̄ eēndi appa ⁊ intellctū s̄
tm̄ sigrādi appa ⁊ ꝑ ꝯūs sigr̄i s̄ tm̄ ulo ⁊ ꝑ istū mod̄
ū intelant ī h̄ qd̄ ē leg̃ cū eo q̄d dat̄ intelli ⁊ iūenit ī
eo q̓ ē tonat leg̃ q̓ ista tonat explibꝫ ꝑncipuis depē
dꝫ · ⁊ ꝑ ꝯūs ē mag̃ d̄clata · ꝫ isto nō uꝫ · q̄m si dicat
lig̃ tonat h̄ ē fclā g⁰ ē ꝯgra ⁊ tm̄ app̄ ꝑ mod̄ act̄ app̄
ari ū ꝑpor supp̄ · q̄re ꝑ tal̄ m̄l ū ut̄ d̄cco tal̄ ⁊ [illegible] ac
c⁹ appāt h̄at mod̄ eēndi ī re talē ū dꝫ ꝯsit reduct⁹
ī mod̄ sigrādi · ꝗ̄ ū d̄ē ē q̓ gr̄e leq̃ ista orō tonat q̄ app̄
ū ē ō ū [illegible] qd̄ dat̄ intelli ū ē mag̃ ꝑfcā q̄ ea q
[illegible] leg̃ cū eo q̓ dat̄ intelli ⁊ co h̄ ē q̄m d̄nes
q̓ ad sūā ꝑfcōm [illegible]

q̓ h̄ icd⁹ ꝯuiēcibꝫ ī tm̄ cessat mot⁹ · ꝫ iust̄ ē puis q̓ ꝑcā
d̄ bn̄ dat̄ intelli̇̄ce uīm ꝑp̄ depēdēm q̄ h̄nt ad ip̄m · ꝫ
q̄ū uīgit cū eis depēdeni c̄iata ē · g⁰ ū apli⁹ dat̄ intelli ·
do ꝑ uꝫ d̄ ꝯcē mā · d̄ cā ad mīorē q̓ cā ū eōd m̄
manꝫ · q̄m dabat intelli̇̄ce uīm ꝑp̄ depēdēm q̄ h̄ebat ad
ip̄m cū carētia illi⁹ ⁊ q̓ carētia ū ē ꝑpl⁹ ⁊ depēdētia ī
ciata ē · iō ū apli⁹ dat̄ intelli · Ad s̄a uꝫ d̄ ꝯceadunt
cōē uīt cū ūbo ū imuīt ū sig̃ tū · ū mod̄ sig̃ · sic arg̃ ·
tū appōat aliq̃ ex q⁰ nō manꝫ isto m̄ ip̄m ūbū sic erat
q̄ū uīm dabat intelli̇̄ce · ⁊ cō h̄ uisa ē q̓ depēdētia ē tā
uīs ꝑ depēdētiā q̄ ūbū h̄ebat ad ip̄m cū carētia illi⁹
ē amota · ⁊ tū dabat̄ intelli ut uīm ē
do · tūā rōm d̄ q̓ ī ē falsa actīus ex diuisificatōe me
dii tīm · nā lego ut dat̄ intelli̇̄ce h̄ ē ego excīuīt ē ab h̄
q̓ ē ego · ⁊ iō nō oꝫ dare ꝯ · intelli̇̄ce uīm actīus h̄uic
qd̄ ē ego lego nā ī indic̄ lego sūit ꝑsē · ⁊ tīm sūit ī
q̓ uīs sēcū uīs ꝑp̄ q̓ ē falsa actīus ·
9 Nō uel⁹ q̄ loco arti ⁊c̄ · Iste p⁹ d̄clauit
ꝯm nōnā articlātīa · h̄ d̄clat ꝯm ꝑmō ⁊ d̄ uel
na ꝑ ꝑōit eor̄ s̄o d̄ ꝯue ꝑmoꝫ d̄clat q̄ m̄ad̄m nōna
sic ⁊ ꝑmō · ī · ꝑ ꝑōit ꝓhemiū s̄o redit cāīn tūcā sup
pōita · tcō eꝫ dubiū · q̄rto ꝑleq̃ d̄tecto s̄a · ī · articl̄ · t
· ī · uꝫ q̄ gēos · q̄rta l̄ ⁊ m̄am ꝑ dat̄ ītēcōm sūā q̓
do ꝑcedēū dīl q̓ d̄ cōibꝫ arti⁹ ī ūūsal ē ōīa ⁊ g̃
h̄u⁹ gn̄alē d̄ uegg̃tās relatīs ⁊ ītīuīs ⁊ s̄buīg̃ q̓ ista
⁊ sīa gr̄a solebūt ꝑōe in articlōs cū r̄lōnis ⁊ c̄onditōi
ist d̄uiat abeis ut sequīcibꝫ d̄uisas sic uel eor̄ s̄būr
g̃ q̓ ē⁰ extīsō ꝯuīs eē diūs [illegible]
[illegible]

cum a nomine vel ad similitudinem nominis et personas adiungi ad similitudinem nominis
verborum cuius ratio est quia modi essendi ex quo sumitur casus nominis et per modum
verborum et ad similitudinem verborum et propriorum nomine sunt similes et in significatione quia
sumitur ab eis sunt similes. // Quantum ad utrumque vero utrumque dicitur habent casum
et pronomen et dictio id est ex natura per dictionem habet. Sed specificatur tamen suum vel non per constructionem
et possibilitatem. Et tertio constructione id est non plane et in quarta declaratur in textu id est quod
signatur et ex constituitur id est non plane et in quarta declarat in textu id est
re construere casum per accidens ex parte ex quo pronomen habeat casum et propter
habet duas relationes vel vocis variationes ut cognoscat casum
per. Quantum id est non per constitutionem specificat dictionem suum dicitur quod non
habet hic declarationes per constitutionem sed per tertiam primo est generaliter tenent
sunt casuale declarationem et excepte pronomen declarationem per propter. Quantum
id est non plane dicitur quod vel debuit sed quod si a be fuisset inutile per
te vna impedimentum alia vero declaratio per casum cognoscitur impedimus
sed declarationes propter plures cognoscendas. // Quantum id est et in omnibus per dicitur quod
sed declarationes ... plus ... per ... fac. sed add. ... nullus in
ditt ... casum declarat in ... et per fac. ... add ... nullus
et in omnibus per dicitur quod distinguens casum declarat vel in medio distin
guens primum medium quod ... per et tu ... et similiter primum et casum
medium se. Quantum in omnibus addit dicitur nullus dicitur quod in omnibus per
casibus supradictis declaratum est in quo distinguunt et ad hoc quod nullum certa
significant propter distinctionem quae est in utroque parte scilicet in principio et in fine et
hic intelligi quod nullus est specialis ... non vna vel non pluraliter sed non
vna sic nullus significativus simpliciter sed est nullus pluraliter. Sed pro
est de eo quod dicitur primum esse in principio et casum in fine intelligi quod ad
esse cognoscitivum quia omnia ista sunt ipso contenti. Quantum id est utrumque non
sequitur plures quam ... expressius tamen est quod declaratio per plures pronominis
se tenens ex parte pronominis eodem ... quod sic se habent in partibus aliquis
sed ista sumuntur in nomine et verbo habentes dicitur quod distinctio casuum
... fit ex parte finis et distinctio ... fit ex parte eius sibi
... esse ... quantum ... quod se ... non ...
declaratio per plures in fine quia ad fit in verbis sed in principio ponendo
... id est quia oratio solum dicitur visum est quia oportebit concedere vnum p
ri fine et in ablativis et similiter vel est ... quod vocalis est quod finis concedi de
clarationi casuali quam principium. // Quantum quare constituit per primam dictionem
sed pro ... id est praeterea per dicitur quod non est possibile verbo generaliter specialis nominis
prior est specificare verbi sed priori et nobiliori debetur sicut ... et il
le est finis. Quare declaratio casualis in pronominibus fit in fine. Illa patet.
Quantum id est praeterea ponit rationem ... sic primum accipitur pronomine et in signum
ipsum mutatum generaliter plus quam cum nomine quam cum verbo ex quo specificatur sup
ta a nomine debet ponere in situ priori scilicet in fine generaliter declaratio casualis
potius fit in fine. Et intelligere quod finis sumitur hic pro vltima parte dictionis
quod per causam finali et sic equivocatur. Quantum id est et similiter declaratio. In tertio ca
sus in se ... nominationis pronominis dicitur ex quo pronomen habet specia
lem actionem a nomine in fine ... ... praeter ordinem quem oportet applicata
a fine ... est ... anima rationabilis est quod vocetur pronomen
quod publice ... specialis quod habet a verbo ... est ... ex parte pronominis
et intelligo quod ad esse cognoscitivum quod ... significant attribuunt toti consti
tutum est. // Sed notandum est quod dicitur generaliter ... non ... quia non ...
generaliter in pronominibus demonstrative et relative ... et distinctis ... dicitur
nab... non faciunt ad hoc principium ... dispositive sic ...
... et ... sic ... nec ... oratio cum iudicio post
quam declaravit de speciebus ... pronominum sequitur ... declarat speciebus
speciebus et per dat rationes suas et causas ... sed sequitur de ...
to vel apud grecos per dicitur quod ... dicatur de huius singulorum pronominum

incedit differre specialitates speciebus eorum et reddendo causas singulorum
ex quibus scilicet specialitatibus continentur ... casus tertie sunt ... et singulis
generaliter continuationem ad precedentem dicitur quod certum est de causa et per quam sunt quae ad
esse congruitatem ... et in fine in ipso pronomine de certis est vel
est cognoscitivum ... ... quae valet prop
et ... quod vocat casum primum principium ... loco nominis. Sed dicitur p
... quod primum inventum est scilicet ut poneretur loco nominis
... eorum ... ... solum ... ... habet casum et plures sunt
... vel nomen habeat casum et ... ipse ... habet non
... vel nomen habeat casum et ... per de ab
huius casus. // Quantum id est apud grecos ... de ... et per de ab
solutione et distinctione nominum sed de demonstratione et relatione id est actione
... et ... in pronominibus ip... ta
... pronominis ... de ... et in ... declaratione id est per ... quod ... prel
... pronomine ... de ... et in ... declaratione ... per ... quod prel
... de absolutione et distinctione apud grecos sed apud nos.
... per declarat de absolutione et distinctione apud grecos sed apud nos
vel apud nos est ponit ... id est ... Sed per fac. sed constituit in quadam
... id est ... loquitur per dicitur quod apud grecos quaedam sunt pronomina ab
soluta a distinctione et quaedam distincta et singulorum quod absoluta dicuntur quae non
egent adiunctione alterius per et dicitur quod sunt ... quae ad ... ad
egent adiunctione alterius personae
ei se inclinat. Sed distinctiva eget ad ... aliam personam
... et ... quod vocatur ... vel recte ... ta
... Quantum id est ... declarat ... suum ... dicitur quod sic non
... Quantum id est ... ... ab sed adiunctione alterius per sed non ...
... generaliter dicitur per se ... absque adiunctione alterius per sed non ...
generaliter dicitur eget aliquo ... suum tamen sic absoluta pronomen apud grecos non eget
... Quantum id est apud nos declarat
... alterius per sed distincta eget
adiunctione alterius per sed distincta eget. Quantum id est apud nos declarat
de absolutione et distinctione apud nos dicitur quod ... pronomina apud nos
possunt esse absoluta et distincta sic obliqua et intelligere ... na
per se sumpta sunt absoluta sed sumpta cum alio sunt distincta et si
... dicitur quod certum est ... quod obliqua ... pronominum ... planarios
... dicitur quod ... dicitur ... quae ... ... quod pri
... absoluti ... et ... dicitur quod ali... ... ...
... quod sunt absoluta ... ... sic sumpta per se ... ...
... sit ... ... Quantum ...
... ... absolute est adiunctione sed ... ... pronomina plures ...
... est plures et dicitur plures quia ... sic ...
quod absoluta sit ... ... et ad
sed ... accipitur absolutio a distinctione
... alio per cum ... ab omnibus
Quantum id est ... pronominis relatio de ...
sed de ... id est ... per dicitur quod ...
per quam scilicet ... ... nota scilicet ... ... pronominis ...
... et potuit esse ut ... ...
... et in hic ... ... scilicet quod relatio est actus pronominis sed ... actus
solum ... per ... quod ... ... quod ... ... potius est quod ...
primum ... est ... vocis ... absolute ... actus per quod ad ... ref
tur ... est ... pronominis ... ... sunt et in ... ...
sed actu ... ... modos presentie quia ... ...
per modos referentis ... ... sed ... modos absentie
quia modos absentie et presentiae repugnant pronomini sed actus relatio
... per ... ... per ... ... na ipse ...
... quod est ... et supponit ... ... quod ... ...
... est ... ...
... ... Quantum id est et sic de ... de ... ...
... et ... ... pronominum ...
... ... // Sed per ... sed ... ...
... pronomen ... ... loco nominum ... ...
... et ... ... sed ... sumuntur loco eorum quae possunt de